

HER ENAYİYE GEREKTİR BİR “SANAYİ”...

Kendimi bildim bileli, bir “sanayi” masalıdır duyarım. İlkgençliğimin, 68li yılların “Morison Süleyman”ı, Demirel’in yuvarlak dudaklarından hiç düşmezdi “sanayileşme” ve “muasırlaşma” sözcükleri... Yıllar yılların üzerine eklendi. Sanayi diye diye, Bursa ovasını sulayan, Ahmet Hamdi Tanpınar’ın “bembeyaz safiyeti”, “beyaz ve munis teslimiyeti”, “evrenin kendisini seyrettiği kadim aynası” diye tanımladığı Nilüfer çayını içine köpüklü zehirlerin karıştığı kanalizasyon akıntısına dönüştürdük, değil içinde kendini seyretmek, yüzüne bakılamaz oldu; daha Bursa’ya girerken pis kokusu burunlara vuruyor; koca Sakarya nehrinde balık kalmadı; güzelim Trakya ovaları baştan aşağıya yıkık dökük fabrika kalıntılarıyla kaplandı, şehirler birbirine girdi... Bir ucu İstanbul’a varan, “sanayi”lerde sendikasız ve sigortasız, boğaz tokluğuna çalıştırılan gencecik insanlarımız patlamalarla parçalandı, kot beyazlatanlar silikozisten, asbestle çalışanlar kanserden öte dünyayı boyladı, bereketli yeşilliğiyle anımsanan Dilovası’nda, halılarıyla ün yapmış Hereke’de insanlar nefes alamaz duruma geldi...

Şükürler olsun; sonuçta her şehrimizin çeşitli yerlerinde “sanayi” tabelalarıyla gösterilen, insanların sabahtan akşama üç kuruş için hurda otomobillerin altına yattığı, kiralari ödenememiş, camları kırık dükkânlarda yazgısına söverek akşam eden mutsuz ustaların beklediği derme çatma semtlere de sahip olduk...

Alman’ın, Fransız’ın, İngiliz’in çevreyi kirleten, doğaya zarar veren tüm “sanayi”leri bir ucu Bursa’nın Demirtaş’ından, bir ucu Antep ovalarına, Anadolu ve Trakya düzlüklerine taşındı...

On beş yirmi yıl öncesine kadar yeryüzünün “kendine yetmeyi” başaran sayılı ülkelerinden iken, dışarıdan buğday ve mısırdan sonra inek ve koyun da almaya başladık.

Sıra geldi uzakta kaldığı için henüz “sanayi” nimetinden yararlanmayı başaramamış Ardahan’ın sanayileşmesine!

Yeryüzünün en zengin kır çiçeği florasına sahip Ardahan’da en önemli sorun olarak görülen işsizliğin çözümü için “sanayileşme” öneriliyor. Ardahan’da “sivil toplum örgütü” sözcülerinin her söz alışta, “Ardahan’a yatırım”, “Ardahan’a sanayi” demekten dillerinde tüy bitti... Kars tarafından şehre girişte yer alan “Sanayi”nin çamura ve çöpe batmış dükkânları, işsizlikten kan ağlayan ustaları derde deva olamamış demek ki...

Ardahan bir an önce sanayileşmeli ki, iki tarafa kurulacak kırık dökük montaj iş üreten, sendikasız, sigortasız üç beş işçinin çalışacağı fabrikalardan akacak sızılarla Kura nehri kirlensin, Ardahan’ın eşsiz Sarıçam ormanlarına, bin iki yüz çeşit çiçekli kırlarına bacalardan salınan zehirli gazlar konsun. Yüzbinlerce üreticiyi iyi kötü besleyen çayırlar, yeryüzünün en uzun diline sahip Kafkas arısı yok olsun... Ardahan bir an önce sanayileşmeli ve baraj üstüne baraj kurulmalı ki, gelecekte dünya savaşlarının nedeni olarak görülen, en değerli yaşam elemanı su yatakları kurusun... Ardahan bir an önce sanayileşmeli ki, üç ineğinin sütüyle, iki kovanın balıyla karnını doyurmayı başaran üretici köylümüz patronların önünde iki büküm ekmek arar duruma gelsin...

Bu çok “akıllı” Ardahanlı aydın(!)larımızın bugüne kadar, **“neden üretici sütünü kırk kuruşa satarken biz çarşıdan yüz altmış kuruşa, hatta iki liraya alıp içiyoruz?”** diye sorduğunu duymadım... **“Yeryüzünün tüm gelişmiş ülkelerinde üreticiler ve tüketiciler kooperatiflerde, üretici birliklerinde örgütlü iken ve en küçük bir politika değişikliğinde koca Paris’in yollarını kapatabilecek bir toplu eylem gücüne sahip iken, bizim üreticimiz neden derisi soyulmuş çıplak et gibi tüccarın çengeline asılmış?”** diye merak ettiğini görmedim.

Ardahanlı, hâlâ Ardahan’ın can damarı Kura nehrinin sularını Çoruh’a akıtacak bir projenin sahiplerine alkış tutmak için, cebine konan üç kuruşa, önüne gelen bir tike ekmeğe, bir torba kömüre kanıp meydanları dolduruyor...

Aydınların hastalığı halkımızın da kanına işlemiştir zaten. **“Neden yanı başımızdan doğal gaz hatları geçerken, bize bedava doğalgaz vermiyorlar da, bedava kömür dağıtarak hem birileri zengin ediyor, hem havamız ve doğamız kirletiyorlar”** diye sormayı başaramıyor

Sanayi de sanayi diye tepinenlerin niyetleri başka olmasın sakın? Üreticinin ve tüketicinin örgütsüzlüğünden yararlanan birileri, Ardahan’ın sözcülüğüne de soyunmuş olmasın?

Üreticinin örgütlenebildiği, sütün satış ederleri göz önüne alınarak kırk kuruş yerine yüz kuruşa, balın kilosunun elli liraya çıktığını düşünün bir kez... Köylerde modern teknolojiyle çalışan süt ürünleri işliklerinde işlenmiş protein ve sağlık kaynağı çeşil peynirinin, üretici birliğince kontrol edilerek barkodlanmış, bin iki yüz ayrı çiçeğin nektarını taşıyan Ardahan balının tüm dünya halklarına ulaşacak bir tanıtımla paketlenilebildiğini...

Son günlerin gözde tartışması “Kura ve baraj” tartışmasında sıkça duyulan bir söz de, “ben falanca ve filanca baraja taraftarım da, filancayı istemiyorum”dur. Soralım şimdi bu söylemin sahiplerine, **“Ey sevgili kardeşim, Ardahan’daki ekolojik dengeyi altüst edecek o barajlarla sen nereyi sulayacak, hangi sulu tarımı yapacaksın? Ardahan ikliminde yetiştirebileceğin bir pancardır; onu da satacak yer bulamazsın...”** İktidarlarımız şeker pancarı işleyen fabrikalarımızı “babalar gibi” sattılar, Amerikan Cargill’lerine kucak açıp İznik göllerini kirlettirirken mısır şekeriyle tatlanır oldu ağızlarımız... Ardahan’ın değil sulu çayırıları, susuz kırları da yaz geldi mi, malını, arısını doya doya besleyecek diz boyunu aşan ota çiçeğe bezenmektedir zaten... Yapılacak olan, bilinçli tarımdır; üreticinin yonca, fi, korunga gibi hayvan besi ürünlerine yöneltmesidir. Üreticimizin çocuk yaparken politikacının üçünü beşini bırakıp, bakabileceği, tarlasının hayvanının besleyebileceği kadar çoğalmasdır... Ardahan’dan ve tüm doğu illerinden batıya göçün en önemli nedenlerinden birisi de akılcı olmayan nüfus artışı olmuştur.

Şimdi şöyle küçük bir hesap yapalım. Ardahan köylerinde ortalama üreticimizin beş altı inek sahibi... Sayıyı ona on beşe çıkarırlar da görülüyor. Kapının önüne sekiz on kovan koyup arıya bakmak da hiç zor değil. Yılda iki büyükbaş hayvan, beş teneke bal satmayı başaran köylümüz, kendi işinin patronu oldu, bir patron kapısında boğaz tokluğuna ağız kokusu çekmektense, kendi beyliğini kurdu demektir... Çağdaş tıbbın değişik seçeneklerinden yararlanıp çocuk sayısını birde, ikide tutabilirse de, hiçbir gelecek korkusu kalmamış olacaktır.

Akarsuların, ormanların ve kırların kirletilmesi ve yok edilmesi bu olanağı da ortadan kaldıracak ve işte o gün, işsizlik ve yoksulluk geriye dönülemez bir karabasan gibi bölgenin üstüne konacaktır!

Gelin dostlarım; yaban kapitalizmin ve istismarcı politikaların demagojilerine son verelim; eğri oturup doğru konuşalım ve şu gerçeği görmeyi artık başaralım:

Ardahan'ın geleceği, üretici örgütlenmesi ve özdenetimi, tarım ve arıcılıkta makinalaşma, otlakların ortak ve akılcıl kullanımı, ürün tanıtımı, eşsiz Ardahan doğasının ve su yataklarının korunmasındadır...

Ardahan'da işsizliğe çözüm için sanayi ve fabrika kurulmasını isteyenler, kendi bindiği dalı kesen, kendi yavrusunu ezip öldüren şaşkın ördeklerimizdir.

Ardahanlı ahırını silip süpürürken kadınına yardım etmeyi, degenegini eline alıp mala gitmeyi, başlığını takıp arısına bakmayı, "iş" olarak görmeyi başarmalıdır.

ARDAHANIN FABRİKASI, KÖYLÜNÜN AHIRI, ARICININ KOVANI, KIRLARININ ÇİÇEĞİ, GÖLLERİNİN BALIĞI, YALIN AYAK GEZİLEBİLEN ORMANLARININ BEREKET KAYNAĞI GÜZELLİĞİ, KURA VADİLERİNDE ÇAĞLAYAN KAVİMLER, HALKLAR TARİHİ ve EN ÖNEMLİSİ, ÜRETİCİ ÖRGÜTLENMESİDİR. Gerisi boş laf...

alperakcam@gmail.com